

Informator o rozliczeniu PIT za 2009 rok

Pierwsze dni nowego roku to dla urzędów skarbowych i dla podatników początek kolejnej kampanii składania PITów, czyli zeznań dotyczących dochodów osiągniętych w 2009 roku. Jak co roku, wychodząc naprzeciw potrzebom podatników, stworzyliśmy krótki informator, który daje odpowiedź na najczęściej zadawane przez podatników pytania dotyczące rozliczenia

Formularze PIT

Rozliczając się za 2009 rok podatnicy zetkną się z formularzami o takich samych oznaczeniach jak podczas poprzedniego rozliczenia rocznego. Nie oznacza to jednak, że wszystkie formularze będą dokładnie takie same jak przed rokiem. Dlatego najlepiej, aktualne formularze do rozliczenia się za 2009 rok, pobrać ze strony internetowej Izby Skarbowej w Białymstoku pod adresem www.is.bialystok.pl lub pobrać w urzędach skarbowych.

Z jakich formularzy skorzystamy? Będą to:

- **PIT-37** przeznaczony dla podatników otrzymujących wynagrodzenie za pracę, pracujących na zlecenia, emerytów i rencistów.
- **PIT-36** przeznaczony dla podatników prowadzących działalność gospodarczą, samodzielnie opłacających zaliczki na podatek i tych, którzy są zobowiązani doliczyć do swoich dochodów dochody małoletnich dzieci, uzyskali dochody za granicą oraz tych, którzy osiągnęli dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości.
- **PIT-36L** (oznaczony kolorem żółtym) przeznaczony dla osób osiągających dochód z działalności gospodarczej opodatkowany jednolitą stawką podatku 19 proc.

Ponadto, niektórzy podatnicy, oprócz jednego z wyżej wymienionych formularzy będą musieli wypełnić formularz **PIT-38 i PIT -39** . W **PIT -38** podatnicy wykazywać będą m.in. przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych (dotyczy to np. nabywców akcji banku PKO BP, którzy je już sprzedali), pożyczonych papierów wartościowych, pochodnych instrumentów finansowych, udziałów w spółkach mających osobowość prawną oraz tych, którzy osiągnęli dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości. Dochodów z giełdy nie będzie się łączyło z innymi dochodami.

W zeznaniu **PIT-39** rozliczymy dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych, wybudowanych (oddanych do użytkowania) po 31 grudnia 2008 r.

Nadal będą funkcjonowały formularze: **PIT/D** przeznaczony do wykazywania ulg mieszkaniowych i **PIT/O** na pozostałe ulgi.

Tak jak przed rokiem podatnicy uzyskujący dochody z zagranicy, i którzy zapłacili z tego tytułu podatek wypełniają **PIT/ZG**. Formularz ten jest załącznikiem do zeznań PIT-36, PIT-36L i PIT-38.

ODLICZENIA OD DOCHODU

Ulga rehabilitacyjna

Rozliczając się za 2009 r. nadal będzie można odliczyć od dochodu wydatki na cele rehabilitacyjne ponoszone przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub przez

podatnika, na którego utrzymaniu jest taka osoba (art. 26 ust.1 pkt 6 ustawy o pdof). Katalog tych wydatków zawarto w art. 26 ust. 7a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (pdof).

Pamiętać jednak trzeba, że niektóre z wydatków na cele rehabilitacyjne mają ograniczenia kwotowe np. odliczenia z tytułu opłacenia przewodników osób niewidomych, utrzymania przez osoby niewidome psa przewodnika, czy używania samochodu osobowego przez osobę niepełnosprawną do dojazdów na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne nie mogą w roku podatkowym przekroczyć po 2.280 zł na każde z tych odliczeń.

Ponadto podatnicy, na których utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z ulgi na cele rehabilitacyjne, jeśli w roku podatkowym dochody tychże osób niepełnosprawnych nie przekraczają kwoty 9.120 zł.

W ramach powyższej ulgi można także odliczyć wydatki poniesione na leki. Identycznie jak w rozliczeniu za 2008 r. odliczyć od dochodu można wydatki na leki, stanowiące różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna je stosować stale lub czasowo. W tym przypadku górny limit odliczenia nie występuje.

Inne odliczenia od dochodu

Od dochodu osiągniętego w 2009 r. można także odliczyć:

1) darowizny na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi, kultu religijnego i na rzecz organizacji pożytku publicznego. Poniesione darowizny nie mogą przekroczyć 6 % dochodu (art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy o pdof), z tym, że darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą kościelnych osób prawnych podlegają odliczeniu w pełnej wysokości. Pamiętać należy, że darowizny “kościelne” będą musiały być udokumentowane wpłatą na konto obdarowanego.

Uwaga: Należy mieć również na uwadze, że nie podlegają odliczeniu od dochodu darowizny przekazane, przez osoby fizyczne na rzecz rad rodziców w szkołach i przedszkolach (publicznych i niepublicznych) na realizowane przez te organy cele oświatowe.

2) odsetki od kredytów mieszkaniowych – w ramach tzw. praw nabytych. Zakres tej ulgi został rozszerzony o wydatki poniesione na spłatę odsetek od kredytu (pożyczki) udzielonego podatnikowi na refinansowanie „starego” kredytu mieszkaniowego oraz odsetek od każdego kolejnego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę kredytu mieszkaniowego lub kredytu refinansowego do upływu terminu spłaty nie dłużej niż do 31.12.2027 r.

3) wydatki poniesione przez podatnika z tytułu użytkowania sieci internetowej w lokalu lub budynku, będącym miejscem zamieszkania podatnika, w maksymalnej wysokości 760 zł (art. 26 ust. 1 pkt 6a ustawy o pdof). Ważne! Podstawą odliczenia będzie wystawiona faktura VAT.

4) składki zapłacone za granicą ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej (UE), lub innym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) bądź w Konfederacji Szwajcarskiej. Warunkiem skorzystania z takiego odliczenia jest udokumentowanie zapłaty składek oraz istnienie podstawy prawnej do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym podatnik opłacał składki na

obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Odliczenie jest możliwe, jeżeli składki te nie zostały wcześniej odliczone od dochodu (przychodu) w innym niż Polska państwie UE, EOG lub Szwajcarii. Nie podlegają odliczeniu składki, których podstawę stanowi dochód (przychód) zwolniony od opodatkowania.

ODLICZENIA OD PODATKU

Ulga rodzinna

Podatnicy składający zeznania PIT-36 lub PIT-37 za 2009 r. mogą pomniejszyć należny podatek dochodowy z tytułu wychowania dzieci własnych i przysposobionych. Rozszerzono krąg podatników uprawnionych do ulgi na opiekunów prawnych i rodziny zastępcze. Ulga przysługuje na każde dziecko małoletnie:

1. bez względu na wiek, jeśli dziecko otrzymywało zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
2. uczące się, w tym także poza granicami Polski, do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem, że w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów z wyjątkiem dochodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów nie powodujących obowiązku zapłaty podatku (w 2009 r. była to kwota 3.091,00 zł).

Zmieniono mechanizm obliczania tej ulgi. Będzie ona obliczana proporcjonalnie do okresu roku (w układzie miesięcznym), w którym dziecko było wychowywane. Wysokość ulgi będzie zależeć od liczby miesięcy roku, w ciągu których opiekun albo rodzic zajmował się dzieckiem. Kwota ulgi na jedno dziecko w 2009 r. wynosi 1.112,04 zł rocznie. Za każdy miesiąc wychowywania dziecka przysługiwać będzie po 1/12 tej kwoty, czyli po 92,67 zł. Podatnik będzie zobligowany do podania w zeznaniu podatkowym (załącznik PIT-O) numeru PESEL dziecka, a w przypadku braku tego numeru - imienia, nazwiska oraz daty urodzenia dziecka. Poczynając od rozliczenia podatku dochodowego za 2009 r., aby skorzystać z ulgi na dzieci, trzeba będzie złożyć zeznanie podatkowe. Została bowiem zlikwidowana możliwość rozliczenia tej ulgi za pośrednictwem płatnika (pracodawcy lub organu rentowego).

Odliczenie składek zapłaconych za granicą

Odliczeniu od podatku za 2009 r. podlegać będą składki zapłacone za granicą ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej (UE), lub innym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) bądź w Konfederacji Szwajcarskiej. Warunki odliczenia takich składek są identyczne, jak w przypadku odliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (o którym mowa wyżej).

Uwaga! Kwota składki na zagraniczne ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek dochodowy nie może przekroczyć 7,75 proc. podstawy wymiaru tej składki.

Ulgi mieszkaniowe – „duża ulga budowlana” i „ulga remontowa”

W ramach tej ulgi możemy jedynie odliczać wydatki poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, które nie znalazły pokrycia w dochodzie (przychodzie) – PIT/D.

1 proc. na pożytek publiczny

W rozliczeniach podatkowych za 2009 r. podatnicy po raz kolejny mogą przekazać 1 proc. swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Przekazanie 1 proc. podatku należnego dokonuje urząd skarbowy, na wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, ze wskazaniem nazwy organizacji i numeru wpisu do KRS. Wyboru organizacji dokonuje się na podstawie wykazu organizacji mających status organizacji pożytku publicznego na dzień 30 grudnia 2009 r. dostępnego m.in. na stronie internetowej Izby Skarbowej w Białymstoku pod adresem www.is.bialystok.pl

Naczelnik Urzędu Skarbowego zgodnie z wnioskiem podatnika zawartym w zeznaniu lub w korekcie przekaże kwotę 1 proc. podatku należnego na rzecz wskazanej organizacji pod warunkiem, że podatnik dokona zapłaty w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty do przekazania na rzecz OPP nie później niż w terminie 2 miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego.

Przekazanie 1 proc. organizacjom pożytku publicznego nastąpi w kwietniu lub maju roku podatkowego, w którym składane jest zeznanie dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego (art. 21b ust. 4 updz) oraz w lipcu lub sierpniu roku podatkowego, w którym składane jest zeznanie podatkowe, rozliczane wg skali podatkowej, na zasadach podatku liniowego oraz od dochodów z papierów wartościowych (art. 45c ust. 4 updof).

Rozliczenie małżonków

Co do zasady małżonkowie mogą rozliczać się wspólnie. Wspólne opodatkowanie małżonków nie jest możliwe jeżeli:

1. chociaż jeden z nich prowadzi działalność gospodarczą opodatkowaną kartą podatkową lub ryczałtem ewidencjonowanym (bez względu na to, czy uzyskał dochody z tej działalności, czy też nie). Dzieje się tak nawet wtedy, gdy zgłoszono zawieszenie działalności.
2. chociażby u jednego z nich dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane są podatkiem liniowym.

Prawo do wspólnego rozliczenia nie przysługuje także podatnikom, którzy w trakcie roku podatkowego 2009 zawarli związek małżeński lub w stosunku do małżonków orzeczono separację lub którzy zawarli umowę wyłączającą wspólność majątkową.

Natomiast ze wspólnego rozliczenia dochodów małżonków mogą korzystać owdowiali podatnicy, którzy zawarli związek małżeński przed rozpoczęciem roku podatkowego, a ich małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego lub w roku następnym, ale przed dniem złożenia wspólnego zeznania podatkowego (art. 6a ustawy o pdof).

Ten sposób opodatkowania łącznych dochodów małżonków nie jest jednak możliwy w sytuacji gdy jeden z małżonków był opodatkowany w sposób zryczałtowany, chyba że ryczałtem objęte były wyłącznie dochody z tytułu najmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, a umowy te nie zostały zawarte w ramach działalności gospodarczej.

Małżonkowie, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Polska państwie UE lub w państwie EOG lub Szwajcarii oraz małżonkowie, z których jeden jest polskim rezydentem podatkowym, a drugi jest rezydentem innego niż Polska państwa UE lub

innego państwa EOG albo Szwajcarii mogą podlegać w Polsce wspólnemu opodatkowaniu – na zasadach określonych w ustawie - jeżeli w naszym kraju osiągnęli podlegające opodatkowaniu przychody w wysokości co najmniej 75 % wszystkich uzyskanych w roku podatkowym przychodów i udokumentowali certyfikatem rezydencji swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Rozliczenie samotnych rodziców

W przypadku osób samotnie wychowujących dzieci małoletnie nie wprowadzono żadnych zmian, czyli jak dotychczas preferencyjne opodatkowanie nie będzie obwarowane dodatkowymi wymogami. W dalszym ciągu przysługuje preferencja tym podatnikom, których dzieci otrzymują **dodatek pielęgnacyjny oraz rentę socjalną**, a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci (do ukończenia 25 roku życia) również tym podatnikom, których dzieci **uczą się lub studiują poza granicami kraju**. Dotychczas, w takich przypadkach rodzice nie mieli prawa do skorzystania z preferencyjnej formy rozliczania się.

Zatrudnienie bezrobotnego w gospodarstwie domowym

Osoby prowadzące gospodarstwo domowe zachowują prawo do odliczenia od podatku wydatków poniesionych przez nie na opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnego, wykonującego pracę zarobkową w tym gospodarstwie do końca obowiązywania umowy aktywizacyjnej zawartej przed dniem 01.01.2007 r., na zasadzie praw nabytych.

Sprzedaż nieruchomości

Uchylono tzw. ulgę meldunkową, która zwalniała od podatku dochodowego przychody uzyskane z odpłatnego zbycia budynku mieszkalnego lub mieszkania, jeżeli podatnik był tam zameldowany na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed datą zbycia. Ulga ta będzie miała jeszcze zastosowanie, na dotychczasowych zasadach, przy sprzedaży nieruchomości nabytych lub wybudowanych (oddanych do użytkowania) w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.

Jednocześnie wprowadzono nowe zwolnienie od podatku - ustawodawca zwalnia od podatku dochód uzyskany z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli w okresie 2 lat od dnia zbycia podatnik przeznaczy uzyskany przychód na wskazane w art. 21 ust. 25 ustawy własne cele mieszkaniowe, tj. m. in. na zakup domu lub mieszkania, zakup gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, remont lub rozbudowę własnego budynku mieszkalnego (w tym również położonego w innym kraju UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego bądź w Szwajcarii), spłatę kredytu oraz odsetek od kredytu zaciągniętego na wybudowanie zbywanej nieruchomości.

Nowe zwolnienie odnosi się do dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych lub wybudowanych (oddanych do użytkowania) po 31 grudnia 2008 r.

Dochód uzyskany z odpłatnego zbycia tych nieruchomości i praw będzie podlegał rozliczeniu w zeznaniu PIT-39 do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Podatek będzie wynosił 19% dochodu.

W ramach przypomnienia

Skala podatkowa obowiązująca w rozliczeniu za 2009 r.

Podstawa obliczenia podatku	Wysokość podatku
do 85.528 zł	18 % minus 566,02 zł
ponad 85.528 zł	14.839,02 zł plus 32 % nadwyżki ponad 85.528 zł

Kwota wolna od podatku - **3.091,00 zł**.

Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy w 2009 r.

Dla pracownika	Ryczałtowa kwota kosztów uzyskania przychodów w 2008 r.	
	Miesięcznie	rocznie
a) uzyskującego przychody z tytułu jednego stosunku pracy	111,25 zł	1.335 zł
b) uzyskującego przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy	z każdego stosunku zatrudnienia 111,25 zł	nie więcej jednak niż 2.002,05zł
c) uzyskującego przychody z tytułu jednego stosunku pracy, jeżeli miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika położone jest poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę	139,06zł	1.668,72zł
d) uzyskującego przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy, gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę	z każdego stosunku zatrudnienia 139,06 zł	nie więcej niż 2.502,56 zł

Jeżeli roczne koszty uzyskania przychodów określone wyżej są niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w rocznym rozliczeniu koszty te mogą być przyjęte w wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi.